

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 19734

Tarih 03.09.2026

48702

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Adalet Bakanı Akın Gürlek* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, devlet koruması altındaki hükümlü ve tutukluların yaşam, sağlık ve güvenlik haklarının eksiksiz sağlanması devletin asli yükümlülüğündendir. Ancak Diyarbakır merkez Kayapınar ilçesinde bulunan, kapatılan eski TEKEL tütün fabrikasının dönüştürülmesiyle oluşturulan Diyarbakır Açık Ceza İnfaz Kurumu Ek Binası'nda barınan mahpusların yakınları ve kamuoyuna yansıyan haberler doğrultusunda insani kriz boyutuna varan hak ihlalleri iddia edilmektedir.

Toplamda yaklaşık 800 kişinin kaldığı tesisteki bazı hangarlarda 150 kadar mahpusun barındırıldığı, kapasitelerin aşılması nedeniyle yaklaşık 50 kişinin yerde yatmak zorunda kaldığı kamuoyuna yansıyan iddialardandır. Barınma sorunlarının yanı sıra banyo imkanının ayda bir kezle sınırlandırılması nedeniyle cezaevinde bitlenme vakalarının ve ciddi hijyen krizlerinin baş gösterdiği de ifade edilmiştir. Sağlık hizmetlerine erişimde de büyük aksamaların yaşandığı tesiste, rahatsızlanan mahpusların zamanında revire ya da hastaneye sevk edilmediği, hastane sevklerinin ancak kriz veya bayılma gibi ağır durumlarda yapıldığı aktarılmıştır. Beslenme tarafında ise yemeklerin niteliksizliği ve yaz aylarında uygunsuz koşullarda sunulması şikayet konusu olurken, kantinde de temel ihtiyaç maddelerinin bulunmadığı öne sürülmüştür. Bunların yanında mahpusların infaz koruma memurları tarafından kötü muameleye maruz kaldığı ve en küçük tartışmalarda dahi kapalı cezaevine gönderilme tehdidiyle bastırıldığı ifade edilmiştir. Yüzlerce kişinin balık istifi kaldığı bu hangarın acil çıkış ile yangın merdiveninin bulunmaması da hayati bir güvenlik riski oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır Açık Ceza İnfaz Kurumu Ek Binası'nın (eski TEKEL hangarları) resmi yatak kapasitesi nedir ve mevcudunda kaç mahpus barınmaktadır?
2. 150 kişilik hangarlarda 50'ye yakın mahpusun yerde yattığı iddiaları doğru mudur? Mahpusların zemin üzerinde yatmak zorunda bırakılmasının hukuki ve insani gerekçesi nedir?
3. Kurumda banyo imkanının ayda bir kezle sınırlandırıldığı iddiaları doğru mudur? Mahpusların su ve hijyen erişimi hangi periyotlarla sağlanmaktadır?

4. Kurumda bitlenme, uyuz veya diğer bulaşıcı/salgın hastalık vakaları tespit edilmiş midir? Tespit edilmişse kaç mahpus bu durumdan etkilenmiştir ve hangi tıbbi önlemler alınmıştır?
5. Kurum revirinde kaç sağlık personeli (doktor, hemşire, acil tıp teknisyeni) görev yapmaktadır?
6. Son bir yıl içerisinde rahatsızlanan kaç mahpus hastaneye sevk edilmiştir? Hastaneye sevk süreçlerinde *kriz geçirme veya bayılma şartı arandığı* yönündeki iddialar hakkında bir inceleme başlatılmış mıdır?
7. Mahpuslara verilen yemeklerin kalitesi ve hijyenik koşulları en son ne zaman ve hangi kurum tarafından denetlenmiştir? Yemekten kaynaklı gıda zehirlenmesi vakası yaşanmış mıdır?
8. Kantinde temel ihtiyaç maddelerinin bulunmadığı veya fahiş fiyatlarla satıldığı iddiaları doğrultusunda kurum kantininde bir denetim yapılmış mıdır?
9. Yüzlerce kişinin bir arada bulunduğu hangarlarda yangın merdiveni, acil durum kaçış rotaları ve otomatik yangın söndürme sistemleri mevcut mudur?
10. Binanın yangın güvenliğine ilişkin ilgili yetkili kurumlardan alınmış güncel bir uygunluk raporu bulunmakta mıdır? Olası bir acil durumda tahliye planı nasıl işleyecektir?
11. İnfaz koruma memurlarının mahpuslara yönelik sözlü veya fiziki kötü muamelede bulunduğu, en küçük itirazda kapalı cezaevine iade edilmekle tehdit edildikleri iddialarına dair Bakanlığınıza ulaşan bir şikayet bulunmakta mıdır?
12. Kurum personeli hakkında son 1 yıl içinde açılmış idari veya adli bir soruşturma var mıdır?
13. Bahse konu cezaevinde yaşanan bu iddialar karşısında, Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı veya Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından söz konusu ek binaya bağımsız bir denetim heyeti gönderilmesi planlanmakta mıdır?